

Doporučení laboratorní sekce České hematologické společnosti ČLS JEP

Kontrola kvality mikroskopického hodnocení rozpočtu leukocytů a morfologie buněk v nátěru periferní krve

Zpracoval: J. Charvát, M. Matýšková, D. Mikulenková

Recenzent: Členové laboratorní sekce ČHS ČLS JEP

Schváleno Laboratorní sekcí ČHS ČLS JEP: 29.11.2019

Schváleno výborem ČHS ČLS JEP: -

Verze: 1, revize 2

Platnost od: 27.10.2025

Přechodné období (platí i nahrazovaný dokument) do: 27.1.2026

Poznámky: *Změny jsou oproti předešlému dokumentu vyznačené modrou kurzívou*

Úvod

Toto doporučení se zabývá kontrolou odborné způsobilosti pracovníků hodnotit nátěr periferní krve. Doporučení obsahuje postupy vnitřní a externí kontroly kvality pro kvantitativní a kvalitativní hodnocení nátěru periferní krve. Určuje četnost, postup a vyhodnocení VKK a EHK.

Zajištění kontroly kvality

Externí hodnocení kvality (EHK)

- a) Minimálně 2× ročně se laboratoř účastní cyklu zaměřeného na hodnocení rozpočtu leukocytů a hodnocení buněk v nátěru periferní krve
- b) Pokud laboratoř v některém cyklu není úspěšná, měla by se v následujícím roce účastnit 4 cyklů EHK

Vnitřní kontrola kvality (VKK)

Laboratoř má vypracován dokumentovaný postup VKK, včetně způsobu hodnocení. Uchovává veškeré záznamy z VKK (tj. primární dokumentaci pracovníků, hodnocení apod.).

- a) Příprava preparátu se řídí Doporučeními ČHS ČSL v platné verzi:
<http://www.hematology.cz/doporuzeni-chs-kcinnostem.php>
Doporučení České hematologické společnosti ČLS JEP: „Příprava a barvení nátěru periferní krve, aspirátu kostní dřeně a tělních tekutin, včetně kontrolní činnosti.“
- b) Postup mikroskopického hodnocení nátěru periferní krve se řídí Doporučeními ČHS ČLS v platné verzi: <http://www.hematology.cz/doporuzeni-chs-kcinnostem.php>
Doporučení České hematologické společnosti ČLS JEP: „Postup při hodnocení nátěru periferní krve.“
- c) Vlastní vnitřní kontrola kvality mikroskopického hodnocení nátěru periferní krve jednotlivých pracovníků:
 - Zodpovědný pracovník vybere v určených časových intervalech nátěry vhodné k VKK, s výhodou lze jako referenční materiál využít nátěry a fotografie použité v EHK.
 - VKK se účastní všichni pracovníci, kteří provádí a jsou zodpovědní za mikroskopické hodnocení nátěru periferní krve.
 - Každý z těchto pracovníků odečte testované vzorky a výsledky zapíše do laboratorní připraveného formuláře (lze využít i formuláře EHK).
 - Pokud se jedná o vzorky laboratoře, vyhodnotí se dle dokumentovaného postupu. Vyhodnocení je možné např. provádět i v rámci laboratorního semináře, ze kterého se provádí zápis.
 - V případě, že se využívá nátěr z EHK, je výsledek každého pracovníka zhodnocen vůči vydaným výsledkům po uveřejnění výsledků EHK.
- d) K hodnocení mikroskopických znalostí lze použít:

Kontrola kvality mikroskopického hodnocení rozpočtu leukocytů a morfologie buněk v nátěru periferní krve

Doporučení laboratorní sekce České hematologické společnosti ČLS JEP

- Starší nátěry periferních krví z cyklů EHK
- Fotografie nátěru z archivu SEKK či jiné EHK
- Nátěry periferní krve jiných laboratoří (mezilaboratorní porovnání)

Pozn. Pracoviště si může určit, že v nátěrech hodnotí pouze podstatné změny (cílové znaky), které si určí před vlastním provedením VKK a popíše v dokumentovaném postupu.

Použité zkratky

EHK	Externí hodnocení kvality
SEKK	Systém externí kontroly kvality (SEKK s.r.o.)
VKK	Vnitřní kontrola kvality